

РЕЙ БРЕДЪРИ РАКЕТАТА

Превод от английски: [Неизвестен], 1973

chitanka.info

Фиорело Бодони се събуждаше нощем, за да слуша как ракетите въздишат в тъмното небе. Сигурен, че добрата му жена спи, той ставаше от леглото и на пръсти излизаше навън да подиша нощния въздух. За малко се отърсваше от миризмата на застояла храна в малката къща край реката. За един тих миг мисълта му го отнасяше в пространството след ракетите.

Тази нощ той стоеше полуоблечен в тъмнината и гледеше огнените фонтани на небето. Ракетите, тръгнали на дълъг и страшен път към Марс, Сатурн и Венера.

— И ти ли, Бодони?

Бодони се стресна.

Един старец, седнал на щайга край реката, също гледеше ракетите в нощната тишина.

— О, това си ти, Браманте.

— Всяка нощ ли излизаш, Бодони?

— Да, да подишам въздух.

— Така ли? Аз самият предпочитам ракетите — каза старият Браманте. — Бях малък, когато всичко се започна. Оттогава има 80 години, а аз още не съм се качвал на ракета.

— Някой ден аз ще се кача — каза Бодони.

— Глупак — извика Браманте. — Това няма да стане никога. Този свят е за богатите — и той поклати побелялата си глава. — Когато бях малък, пишеха със светещи букви „Светът на бъдещето. Наука, удобства и нови неща за всички!“ Ха-ха! Оттогава изминаха 80 години. Бъдещето е вече настояще. Пътуваме ли с ракети? Не. Живеем в бордеи като дедите ни.

— Може би моите синове... — каза Бодони.

— Нито те, нито синовете им — извика старецът. — Само богатите могат да имат мечти и ракети.

Бодони се подвоуми.

— Старче, имам спестени три хиляди долара. Цели шест години съм ги събирал да купя машини за занаята си. Но от месец насам всяка нощ не мога да спя. Чувам ракетите. Мисля. И тази нощ реших. Един от нас ще лети до Марс.

Очите му светеха тъмни и блестящи.

— Идиот! — изруга го Браманте. — Как ще определиш кой да отиде? Ако отидеш ти, жена ти ще те намрази, защото там, горе, ти ще

бъдеш малко по-близо до бога. А като ѝ разкажеш за чудното пътешествие, злобата ще я загризе.

— Не, не!

— Да. А децата? Техният живот ще бъде изпълнен само със спомена за бащата, ходил до Марс, докато те са стояли на Земята. Каква безсмислена цел ще поставиш на момчетата си. През целия си живот ще мислят за ракетата. Ще лежат будни. Ще се поболят от желание. Също като тебе сега. Няма да им се живее, ако не могат да отидат. Не им поставяй тази цел, предупреждавам те. Нека си останат доволни от бедността. Насочи вниманието им към ръцете и към задния двор вместо към звездите.

— Но...

— Ами ако отиде жена ти? Как би се чувствувал ти, като знаеш че тя е видяла, а ти не си? Тя ще се възгордее, а ти ще поискаш да я хвърлиш в реката. Не, Бодони, купи си нова преса, от която имаш нужда, натроши мечтите си, направи ги на пух и прах.

Старецът млъкна, загледан към реката, където потъваха образите на горящите в небето ракети.

— Лека нощ — каза Бодони.

— Приятни сънища — отговори другият.

* * *

Бодони едва не извика, когато препечената филийка хляб изскочи от сребърния тоустър. Цяла нощ не беше мигнал. Притиснат между нервните си деца и огромната си жена, той се беше въртял и взирал в тъмнината. Браманте беше прав. По-добре ще бъде да вложи парите. Защо да ги държи, когато само един от семейството ще може да се повози на ракета, докато останалите ще се топят от мъка?

— Фиорело, изяж си хляба! — каза жена му Мария.

— Засяда ми на гърлото — отвърна Бодони.

Децата се втурнаха в стаята. Трите момчета се бореха за една детска ракета, а двете момичета носеха кукли, приличащи на жителите на Марс, Венера и Нептун — зелени чудовища с три жълти очи и 12 пръста.

— Видях кораба за Венера — извика Паоло.

— Фиу-у-у, как излетя само — свирна Антонело.
— Деца! — кресна Бодони, затулил ушите си с ръце.
Всички го зяпнаха. Той много рядко повишаваше тон.
Бодони стана.
— Слушайте сега! Имам пари само за един билет до Марс.
Всички се развикаха.
— Разбирате ли? Само за един билет. Кой от нас ще отиде?
— Аз, аз, аз — закрещяха децата.
— Ти — каза Мария.
— Ти — каза Бодони.
Всички замълчаха. Децата се замислиха.
— Нека отиде Лоренцо — той е най-голям.
— Нека Мириам, тя е момиче.
— Представи си само какво ще видиш — обърна се жена му към него. Но в погледа ѝ имаше нещо странно. Гласът ѝ трепереше. — Метеори като риби, Вселената, Луната. Трябва да отиде някой, който може да разказва хубаво. А ти имаш дар слово.
— Глупости, и ти също — прекъсна я той.
Всички трепереха възбудено.
— Чакайте — каза Бодони. Отчупи няколко сламки от една метла. — Печели тоя, който изтегли късата сламка. — И той протегна стиснатия си юмрук. — Теглете.
Всички се изредиха тържествено.
— Дълга сламка.
— И моята.
Още един тегли.
Дълга.
Децата свършиха. В стаята настъпи тишина.
Останаха две сламки. Бодони усети как силно бие сърцето му.
— Хайде, Мария — прошепна той.
Тя тегли.
— Късата сламка.
— Ах! — полушастливо-полутъжно въздъхна Лоренцо. — Мама отива на Марс.
Бодони се опита да се усмихне.
— Честито! Днес ще ти купя билет.
— Чакай, Фиорело.

— Можеш да тръгнеш другата седмица — измърмори той.
Тя видя тъжните очи на децата си и усмивките под дългите прави носове. Бавно подаде сламката на съпруга си.
— Не мога да отида на Марс.
— Защо?
— Чакам дете.
— Какво?
Тя отбягваше погледа му.
— В това състояние не мога да пътувам.
Той я хвана за лакътя.
— Истина ли е това?
— Теглете пак. Почнете отначало.
— Защо не ми каза по-рано? — каза той, невярващ.
— Просто съм пропуснала.
— Мария, Мария — прошепна той, като я погали по бузата.
После се обърна към децата. — Теглете отново.
Но никой не искаше да тегли. Всички бяха обзети от някаква тъга.
— Никой няма да отиде — каза Лоренцо.
— Така е най-добре — каза Мария.
— Браманте беше прав — обади се Бодони.

* * *

Фиорело Бодони работеше в задния двор. Първо разкъсваше метала на парчета, после го потапяше и изливаше на използвани блокчета. Инструментите му вече се разпадаха. Поради голямата конкуренция той едва се крепеше на ръба на мизерията.

Лоша сутрин беше тази.

Следобед в задния двор влезе един човек и викна на Бодони, който работеше на пресата.

— Хей, Бодони, имам малко старо желязо за тебе.

— От какво е, мистър Матюс? — равнодушно попита Бодони.

— От ракетата. Какво става с теб? Не искаш ли да я вземеш?

— Да, да — той сграбчи мъжа за ръката и млъкна, объркан.

— Разбира се, това е само модел. Когато се конструира ракета, първо се прави модел от алуминий в естествена големина. Би могъл да спечелиш нещичко, ако я разтопиш. Ще ти я продам за две хиляди.

— Нямам пари — махна с ръка Бодони.

— Съжалявам, исках да ти помогна. Като говорихме миналия път, ти каза, че всички предлагали по-висока цена за отпадъците от тебе. Та мислех скрито да ти пробутам алуминия. Е?...

— Трябват ми нови инструменти. Спестил съм си пари за тях.

— Разбирам.

— Ако купя ракетата, няма да мога дори да я разтопя. Алуминиевата пещ се развали миналата седмица.

— Да, да.

— Ако купя ракетата, просто няма да мога да я използвам.

— Знам.

Бодони премигна и затвори очи. После ги отвори и погледна мистър Матюс.

— Ама аз съм бил голям глупак. Ще изтегля парите от банката и ще ти ги дам.

— Но ако не можеше да я разтопиш...

— Докарай ми я.

— Както кажеш. Довечера ли?

— Довечера — каза Бодони. — Да, бих искал да имам ракетата довечера.

* * *

Тази вечер имаше Луна. Ракетата блестеше бяла и огромна в задния двор. Тя отразяваше среброто на Луната и сапфира на звездите. Щом я погледна, Бодони я обикна. Искаше му се да я погали, да притисне лице към нея и да ѝ разкаже всички тайни желания на сърцето си. Загледа се в нея.

— Цялата си моя. Дори ако никога не се задвижиш и не изригнеш огън, дори ако стоиш още 50 години тук и ръждясаш, ти пак си моя.

Ракетата излъчваше мирис на време и огромни разстояния. Всичко беше направено с точност и изящество.

— Нощес даже мога да спя тук — прошепна възбудено Бодони.
Той зае пилотското място.

Докосна някакъв лост.

Затвори очи и забръмча с уста.

Бръмченето ставаше все по-силно, по-високо, по-буйно, по-странно, по-възбуждащо, трепереше и бучеше в него, тласкаше ракетата в оглушителната тишина, металът пишцеше, ръцете му се движеха трескаво по контролните табла, затворените му очи трептяха, звукът растеше неудържимо, докато накрая имаше само огън, сила, натиск, удар, които заплашваха да го разкъсат. Той се задъхваше. Отново и отново забръмчаваше с уста, без да спре, защото не можеше да спре, защото можеше само да продължава със затворени очи и разтуптяно сърце.

— Излитаме — изкрещя той. — Разтърсващият удар! Силният гръм! Луната! — извика той, стиснал очи. — Метеорите! Безмълвното пътуване през вулканична светлина! Марс! О, да, Марс, Марс! — Той се отпусна назад и изтощен и запъхтян. Треперещите му ръце пуснаха лостовете, главата му клюмна. Продължаваше да стои така, докато сърцето му забави ударите си.

Бавно отвори очи.

Задният двор беше още там.

Дълго време не помръдна. Гледаше купчините старо желязо. После скочи и започна да рита ръчките и лостовете.

— Хайде, излитай, дявол да те вземе!

Корабът мълчеше.

— Ще те науча аз тебе — извика той.

Залитайки, той се измъкна навън, пусна мотора на страшната преса и започна да настъпва към ракетата. С треперещи ръце се приготви да чупи и троши този нахално-измамен сън, тази глупост, за която беше изхарчил парите си и която отказваше да се подчини на заповедите му.

— Сега ще те науча! — извика той.

Но ръцете му се спряха.

Сребърната ракета блестеше на лунната светлина. А зад нея, през една къща, топло блещукаха жълтите светлини на неговия дом. Тяхното радио свиреше някаква далечна музика. Постоя половин час, като гледаше ту към ракетата, ту към къщата. После слезе от пресата и

тръгна към къщи. Изведнъж, както си вървеше, започна да се смее. Когато стигна задната врата, пое дълбоко въздух и извика:

— Мария, Мария, стягай куфарите. Заминаваме за Марс.

— А-у-у.

— О-о-о.

— Не може да бъде!

— Може, може.

Децата обикаляха около блестящата ракета, несмеейки да я докоснат.

Мария погледна мъжа си.

— Какво си направил? — попита тя. — Изхарчил са парите за това? Та тя няма никога да полети.

— Ще полети — отвърна той и погледна ракетата.

— Една ракета струва милиони. Ти имаш ли ги?

— Тя ще полети! — повтори той упорито. — А сега се прибирайте в къщи. Трябва да проведе няколко телефонни разговора и да свърша някои работи. Утре тръгваме. Но не казвайте на никого, защото това е тайна, разбирате ли?

Децата едно по едно се изнизиха. Той видя как налепиха трескавите си личица по прозорците на къщата.

Мария не беше мръднала от мястото си.

— Ти ни разори — каза тя. — Изхарчил си парите за това... нещо. Вместо да купиш нови инструменти.

— Ще видиш — каза той.

Тя си тръгна, без да каже нещо.

— Помогни ми, господи! — прошепна той и се залови за работа.

През нощта започнаха да идват камиони, да стоварват сандъци и Бодони с усмивка изтегли и последните си пари от банката. С горелка в ръка той се нахвърляше върху ракетата, тук прибавяше, там отнемаше от нея, правейки чудеса и нанасяйки й скрити обиди. Монтира девет старинни автомобилни мотора в машинното отделение на ракетата и завари вратата, за да не може никой да ги открие.

Призори влезе в кухнята.

— Мария — каза той. — Дай ми да закуся.

Тя още не му говореше.

На залез той викна на децата:

— Готово. Хайде идвайте.

Но къщата беше тиха.

— Заклучила съм ги в килера — каза Мария.

— Защо направи това?

— Ще се убиете с тази ракета. Каква ракета можеш да купиш ти за 2000 долара? Никаква.

— Чуй ме, Мария.

— Тя ще избухне. И ти не си пилот.

— Въпреки това мога да карам този кораб. Всичко съм нагласил.

— Ти си полудял — каза Мария.

— Къде е ключът на килера?

— У мене.

Той протегна ръка.

— Дай ми го.

Тя му го подаде.

— Ти ще ги убиеш.

— Няма.

— Ще ги убиеш, чувствавам го.

Той застана пред нея.

— Ти няма ли да дойдеш?

— Аз ще остана тук.

— Тогава ще видиш и ще разбереш — усмихна се той, отключвайки килера.

— Хайде, деца, тръгвайте след мен.

— Довиждане, мамо.

— Довиждане.

Тя стоеше права пред кухненския прозорец и мълчаливо гледаше след тях.

Пред входа на ракетата бащата каза:

— Деца, това е много бърза ракета. Затова ще пътуваме малко време. Вие трябва да се върнете на училище, а аз — на работа. Слушайте сега внимателно. Тя е много стара и може да издържи само едно пътуване още. Повече няма да може да лети. Това ще бъде единственото пътешествие в живота ви.

— Да, татко.

— Отваряйте си добре очите и ушите, слушайте, помиришете миризмата на ракета, пипнете и запомнете всичко. За да може когато се върнете, да говорите за това пътуване цял живот.

— Да, татко.

Корабът беше тих като спрял часовник. Херметическата камера се затвори със свистене зад тях. Той ги настани и им затегна ремъците.

— Готово ли е?

— Готово — извикаха всички.

— Излитаме. — Той дръпна няколко лоста. Ракетата загърмя и се разтресе. Децата завикаха:

— Тръгнахме. Вече се движим. Гледайте.

— Ето Луната.

Луната заплува край тях. Метеори избухваха във фойерверки, времето течеше в облак от газ. Децата гледаха през люковете и крещяха:

— Ето Земята, а там е Марс.

Ракетата изпускаше огън, часовниците работеха. Постепенно очите на децата започнаха да се затварят. Едно по едно те заспаха в спалните чували.

— Добре — прошепна Бодони.

Той излезе на пръсти от кабината и дълго стоя пред херметическата камера. После натисна един бутон, вратата се отвори широко и той излезе. В пространството? Сред рояци от метеори и пламтящи факли от газове?

Не. Бодони се усмихна.

Ракетата се намираше в задния двор. Там беше и старата ръждясала порта с катинар, и тихата къщичка край реката със светец прозорец на кухнята и реката, която се вливаше все още в същото море. А в средата на двора стоеше вибрираща и бръмчаща ракетата, която твореше чудеса. С грохот и бучене тя продължаваше да подхвърля заспалите деца.

Мария стоеше на кухненския прозорец.

Той ѝ махна с ръка и се усмихна. Не можеше да види дали тя му отговори. Може би му махна съвсем леко и също му се усмихна? Слънцето изгряваше.

Бодони бързо се върна в ракетата. Тишина. Всички спяха още.

Той въздъхна с облекчение, мушна се в един спален чувал и затвори очи. Молеше се да не се случи нищо с илюзията през останалите шест дни. Нека Вселената все така преминава покрай тях, нека червеният Марс изплува край кораба, нека цветният филм не

засече никъде. Нека има три измерения, нека не се развалят скритите огледала и екрани, които създаваха прекрасната илюзия.

* * *

Когато се събуди, Червената планета минаваше покрай тях.

— Татко! — децата искаха да излязат от спалните чували.

Бодони видя червения Марс и се усмихна щастливо, защото всичко беше наред.

На седмия ден привечер ракетата спря да се тресе.

— Пристигнахме — каза Бодони.

Децата се изсипаха на двора със светнали лица. Може би бяха разбрали какво беше направил. Може би се бяха досетили за неговата чудна, вълшебна измама. Но дори и да знаеха, никога не казаха нищо. Сега те тичаха и се смееха щастливо.

— Приготвила съм ви пържена шунка с яйца — каза Мария, като ги посрещна на вратата на кухнята.

— Мамо мамо, трябваше да дойдеш с нас, да видиш Марс, метеорите, въобще всичко.

— Да — каза тя.

Преди да си легнат, децата наобиколиха Бодони.

— Искаме да ти благодарим, татко.

— Няма защо.

— Завинаги ще запомним пътуването, тате. Никога няма да го забравим!

* * *

Късно през нощта Бодони отвори очи. Почувствува, че жена му лежи до него и го наблюдава. Дълго стоя неподвижно, после изведнъж го целуна по бузите и челото.

— Какво е това? — извика Бодони.

— Ти си най-добрият баща на света — прошепна тя.

— Защо?

— Сега разбирам всичко — каза тя.

Отпусна се назад и затвори очи, като хвана ръката му.

— Хубаво ли е пътуването? — попита след малко.

— Да — отвърна той.

— Може ли — каза тя, — може ли някоя нощ да ме повозиш
съвсем малко, може би.

— Да, съвсем малко, може би.

— Благодаря ти — каза тя. — Лека нощ!

— Лека нощ! — отвърна Фиорело Бодони.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 18,19/1973 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.